

**БАЗОВИЙ ЗВІТ ЩОДО ЯКОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ
ВИБІРКОВОГО ОБСТЕЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДОМОГОСПОДАРСТВ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ
(за результатами базового інтерв'ю 2016 року)**

Мета підготовки даного звіту – надання інформації щодо підсумків аналізу якості результатів вибіркового обстеження сільськогосподарської діяльності домогосподарств у сільській місцевості (далі – ОСГД). Цей звіт містить, головним чином, динамічні дані щодо якості підсумків, тобто інформацію, яка безпосередньо характеризує результати обстеження (похибки вибірки, рівні участі домогосподарств тощо).

Оскільки ОСГД є обстеженням, яке вивчає питання, пов'язані з виробництвом продукції сільського господарства, в основу побудови його дизайну був покладений основний ресурсний показник – площа землі домогосподарств. Це визначило дві основні особливості даного обстеження:

- обстеження охоплює тільки сукупність домогосподарств, які мають у своєму володінні або користуванні землю;
- відбір домогосподарств для обстеження і, відповідно, розрахунок статистичних ваг, здійснювався на основі показника "Площа землі".

Водночас до програми ОСГД уключені як показники, безпосередньо пов'язані з наявністю землі в домогосподарстві (посівні площі, наявність багаторічних насаджень тощо), так і показники щодо наявності худоби і птиці, застосування певних методів господарювання, зв'язок яких з показником "Площа землі" є менш тісним. Для отримання коректних оцінок для таких показників у ОСГД застосовується калібрація статистичних ваг.

1. Надійність

За результатами базового інтерв'ю ОСГД, проведеного у травні 2016 року, розраховані такі характеристики надійності, як граничні похибки вибірки та коефіцієнти варіації для оцінок значень показників:

- площа землі домогосподарств;
- середній розмір площі землі домогосподарства;
- поголів'я великої рогатої худоби;
- поголів'я корів;
- поголів'я свиней.

Вони обчислені для рівня України і для регіонів. Результати розрахунків характеристик надійності оцінок зазначених показників наведені у таблицях 1–5.

Представлені в таблицях дані свідчать, що отримані оцінки показників є точними для рівня України. Величина коефіцієнта варіації приймає максимальне значення для показника "Поголів'я великої рогатої худоби" (2,99%), а мінімальне – для показника "Площа землі домогосподарств" (1,50%). Для показника "Середній розмір площі землі домогосподарства" його величина визначена на рівні 2,00%, для показника "Поголів'я свиней" – 2,57%, для показника "Поголів'я корів" – 2,98%. Таким чином оцінки всіх основних показників є надійними (значення коефіцієнту варіації менше 5%).

Величина граничної похибки вибірки для показника площі землі домогосподарств складає 159,8 тис. га, тобто з ймовірністю 95% його величина в генеральній сукупності приймає значення з інтервалу 5265,2 – 5584,8 тис. га, для показника середнього розміру землі домогосподарства величина граничної похибки вибірки – 0,05 га і інтервал значень 1,17 – 1,27 га, для показника поголів'я великої рогатої худоби – відповідно 113,2 тис. голів і 1819,3 – 2045,7 тис. голів, для показника поголів'я корів – 80,0 тис. голів і інтервал 1288,4 – 1448,4 тис. голів, для поголів'я свиней – 133,3 тис. голів і інтервал 2514,9 – 2781,5 тис. голів.

Для регіонального рівня в цілому точність оцінок, які розглядаються, є задовільною. Для показника "Площа землі домогосподарств" майже для всіх регіонів величина коефіцієнту варіації не перевищує 10%, тобто його оцінки є достатньо надійними. Для показника "Середній розмір площі землі домогосподарства" точність є задовільною для більшості регіонів, для яких коефіцієнт варіації не перевищує 15%, окрім Запорізької (18,97%), Луганської (16,48%) та Одеської (25,72%) областей.

Точність оцінок показників поголів'я худоби за регіонами є дещо гіршою, ніж для оцінок показників площі землі (таблиці 3 – 5). Це пояснюється, головним чином, тим, що відбір домогосподарств здійснювався пропорційно розміру площі їхніх земель.

Зведена інформація щодо придатності оцінок вищенаведених основних показників ОСГД для використання за рівнем надійності наведена у таблиці 6. Для зручності використання оцінки показників розподілені на п'ять категорій рівня надійності. Якщо коефіцієнт варіації вибіркового оцінки показника приймає значення до 5% включно, то показник відноситься до групи "А", тобто до групи показників з високим рівнем надійності, 6–10% – до групи "Б" з достатнім рівнем надійності, 11–15% – до групи "В" з задовільним рівнем надійності, 16–25% – до групи "Г" з низьким рівнем надійності (дані придатні лише для якісного аналізу), більше 25% – до групи "Д" (дані мають незадовільний рівень надійності).

У 2016 році для обстеження сільськогосподарської діяльності було відібрано 28,2 тисячі домогосподарств. Безпосередньо в обстеженні взяли участь 26,6 тисяч домогосподарств (94,2%), інші виявилися зачиненими (нежилими, закинутими), або неконтактними на час опитування, або відмовилися відповідати. Найвищий рівень участі домогосподарств у обстеженні у 2016 році був у Рівненській (100,0%), Тернопільській (99,7%) та Івано-Франківській (99,2%) областях, найнижчий – у Харківській (88,8%), Луганській (86,5%) та Донецькій (82,2%) областях.

Слід зазначити, що в цілому після зниження у 2005 році і деяких коливань у 2006–2007 роках у ОСГД відмічалось підвищення рівня участі домогосподарств у обстеженні у 2008–2013 роках. Але, починаючи з 2014 року, спостерігається незначне зниження рівня участі, що видно на рис.1.

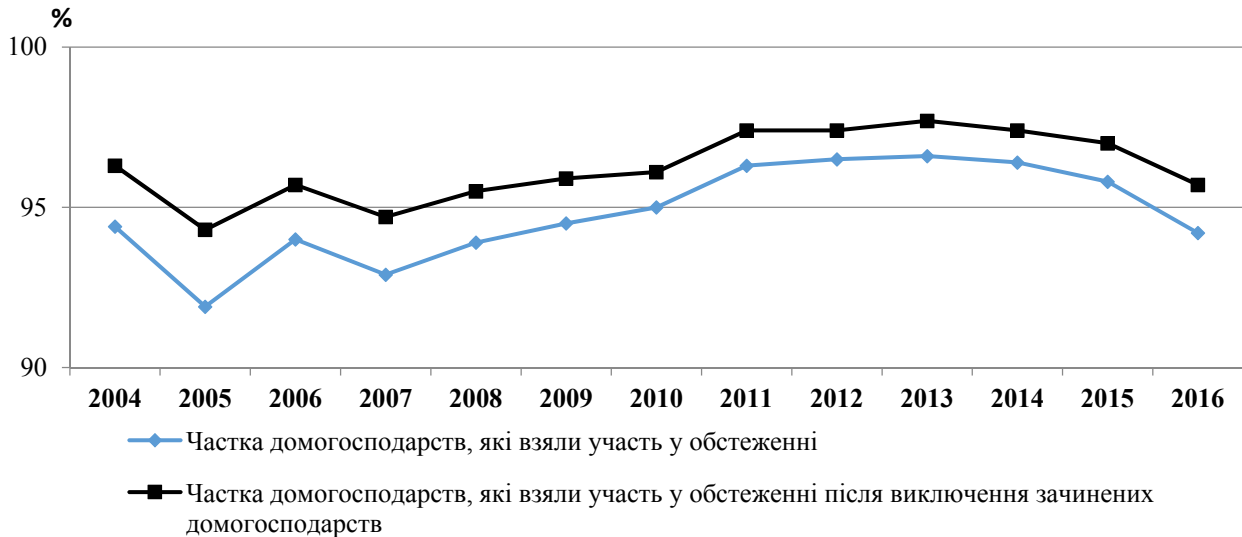

Рис. 1. Частка домогосподарств, які взяли участь в обстеженні.

Збільшення частки домогосподарств, які взяли участь у обстеженні в 2008 – 2013 роках, відбулося за рахунок зменшення кількості так званих "неконтактних" домогосподарств, тобто домогосподарств, з якими через об'єктивні причини неможливо було встановити контакт, але їхні ресурси (земельні ділянки, господарські будівлі) використовувалися для отримання сільськогосподарської продукції. У 2016 році відсоток домогосподарств, які відмовилися від участі в обстеженні, становив 0,5%, неконтактних домогосподарств – 1,1% (див. рис.2).

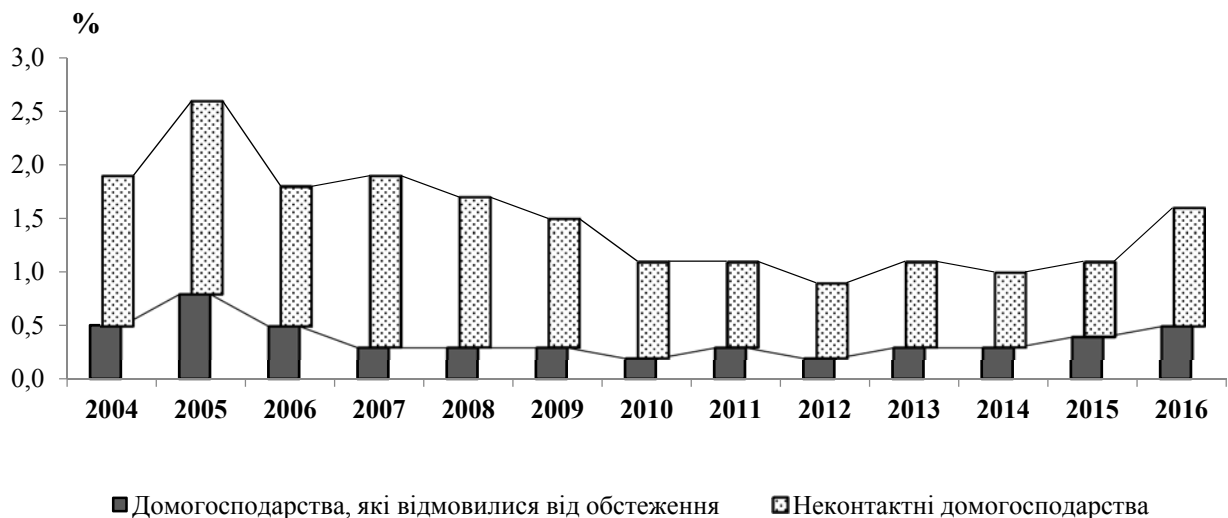

Рис. 2. Частка домогосподарств, які не взяли участь в обстеженні.

Що стосується зважених значень участі домогосподарств у ОСГД, то для України рівень участі склав 96,7%. Найвищий рівень участі був у Волинській і Рівненській (100%), Івано-Франківській (99,7%) і Херсонській (99,3%) областях, найнижчий – у Луганській і Харківській (92,1%) областях.

Дані щодо участі домогосподарств у обстеженні у травні 2016 року наведені у таблиці 7.

Рівень відповідей респондентів за основними показниками ОСГД не зафіксовано.

Імпутація даних у ОСГД не була застосована.

2. Своєчасність та пунктуальність

Період між закінченням базового обстеження у травні 2016 року та датою публікації бюлетеня за його результатами складає 23 тижні.

3. Узгодженість

Характеристиками узгодженості показників є результати співставлення показників площі землі домогосподарств, визначених у ОСГД, та отриманих за підсумками державного статистичного спостереження за формою № 6-сільрада "Окремі показники розвитку сільських, селищних, міських рад у галузі сільського господарства", яку складають сільські, селищні, міські ради, на території яких розташовані сільські населенні пункти, для тих домогосподарств, місце проживання яких зареєстроване на території цих населених пунктів ("постійно проживаючі") і у володінні та користуванні яких є земельні ділянки.

Порівняння оцінок окремих показників за результатами ОСГД і даними форми № 6-сільрада

Показник	Дані ОСГД (на кінець травня 2016 року)	Дані ф.№ 6-сільрада (на 01.01.2016)	Співвідношення даних ОСГД до даних ф.№ 6- сільрада, %
Площа землі домогосподарств, тис. га	5 425,0	6 860,2	79,1
Середній розмір землі домогосподарства, га	1,22	1,48	82,4

Різниця значень показників щодо площі землі домогосподарств пояснюється з одного боку тим, що в ОСГД, на відміну від форми № 6-сільрада, відображається земля, яка фактично використовується домогосподарством, а не вся земля, надана йому згідно з чинним законодавством, з іншого боку – відрізком часу між датою, на яку складається форма № 6-сільрада (на 1 січня), і моментом проведення опитування за базовим інтерв'ю ОСГД у травні. За цей період відбувається передача домогосподарствами своїх земель в оренду, зокрема сільськогосподарським підприємствам і фермерським господарствам. Якщо взяти до уваги зменшення площі землі, пов'язане з орендними операціями (за даними ОСГД), то співвідношення за показником "Площа землі домогосподарств" становитиме 95,9%, показника "Середній розмір землі домогосподарства" – 100,0%.

**1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА
"ПЛОЩА ЗЕМЛІ ДОМОГОСПОДАРСТВ"**

	Площа землі домогосподарств, тис. га	Гранична похибка вибірки, тис. га	Відносна стандартна похибка вибірки, %
Україна	5425,0	159,8	1,50
Вінницька	256,5	21,2	4,21
Волинська	279,6	19,4	3,54
Дніпропетровська	334,3	72,2	11,02
Донецька	139,6	17,5	6,40
Житомирська	166,3	11,7	3,58
Закарпатська	203,5	11,3	2,84
Запорізька	308,5	45,4	7,52
Івано-Франківська	224,8	21,7	4,92
Київська	165,4	20,2	6,22
Кіровоградська	284,0	49,1	8,83
Луганська	140,7	28,6	10,37
Львівська	298,2	15,3	2,63
Миколаївська	300,8	25,4	4,31
Одеська	339,0	68,5	10,32
Полтавська	227,9	15,9	3,56
Рівненська	274,3	30,5	5,68
Сумська	122,0	10,4	4,35
Тернопільська	216,8	19,6	4,60
Харківська	223,0	24,1	5,52
Херсонська	250,6	24,8	5,05
Хмельницька	186,5	12,7	3,48
Черкаська	171,3	21,1	6,29
Чернівецька	168,9	12,3	3,71
Чернігівська	142,5	11,9	4,27

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА "СЕРЕДНІЙ РОЗМІР ПЛОЩІ ЗЕМЛІ ДОМОГОСПОДАРСТВА"

	Середній розмір площі землі домогосподарства, га	Гранична похибка вибірки, га	Відносна стандартна похибка вибірки, %
Україна	1,22	0,05	2,00
Вінницька	0,84	0,13	7,80
Волинська	1,79	0,26	7,37
Дніпропетровська	1,81	0,52	14,57
Донецька	1,51	0,32	10,72
Житомирська	0,92	0,04	2,34
Закарпатська	0,91	0,17	9,55
Запорізька	2,15	0,80	18,97
Івано-Франківська	0,86	0,13	7,88
Київська	0,64	0,09	7,53
Кіровоградська	2,12	0,59	14,09
Луганська	2,12	0,69	16,48
Львівська	1,03	0,11	5,55
Миколаївська	2,47	0,60	12,32
Одеська	1,31	0,66	25,72
Полтавська	1,11	0,12	5,42
Рівненська	1,48	0,27	9,25
Сумська	0,95	0,12	6,22
Тернопільська	1,17	0,07	3,29
Харківська	1,35	0,20	7,39
Херсонська	1,81	0,24	6,88
Хмельницька	0,89	0,12	6,93
Черкаська	0,78	0,17	11,25
Чернівецька	0,96	0,15	7,96
Чернігівська	0,97	0,15	7,86

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА "ПОГОЛІВ'Я ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ"

	Поголів'я великої рогатої худоби - всього, тис. голів	Гранична похибка вибірки, тис. голів	Відносна стандартна похибка вибірки, %
Україна	1932,5	113,2	2,99
Вінницька	158,0	23,9	7,72
Волинська	67,6	12,8	9,67
Дніпропетровська	62,2	26,4	21,67
Донецька	30,7	11,5	19,07
Житомирська	88,8	17,3	9,95
Закарпатська	90,3	14,9	8,44
Запорізька	50,6	16,9	17,10
Івано-Франківська	130,3	24,4	9,55
Київська	31,7	4,7	7,63
Кіровоградська	59,9	24,6	20,90
Луганська	39,7	24,4	31,42
Львівська	151,8	29,6	9,96
Миколаївська	65,8	17,8	13,82
Одеська	74,1	15,3	10,50
Полтавська	80,6	12,7	8,04
Рівненська	117,3	24,1	10,50
Сумська	85,1	10,8	6,46
Тернопільська	112,5	16,0	7,26
Харківська	67,1	19,4	14,73
Херсонська	69,2	15,2	11,22
Хмельницька	117,8	28,6	12,39
Черкаська	45,9	15,1	16,73
Чернівецька	68,0	13,1	9,82
Чернігівська	67,5	10,5	7,91

4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА "ПОГОЛІВ'Я КОРІВ"

	Поголів'я корів, тис. голів	Гранична похибка вибірки, тис. голів	Відносна стандарт- на похибка вибірки, %
Україна	1368,4	80,0	2,98
Вінницька	114,8	20,7	9,21
Волинська	58,1	8,6	7,54
Дніпропетровська	37,7	16,1	21,75
Донецька	14,3	4,8	17,28
Житомирська	67,4	10,0	7,60
Закарпатська	65,8	11,9	9,26
Запорізька	33,5	12,6	19,27
Івано-Франківська	94,8	18,6	10,02
Київська	25,3	4,9	9,82
Кіровоградська	33,3	13,4	20,59
Луганська	22,1	14,2	32,76
Львівська	109,5	15,7	7,31
Миколаївська	42,2	10,3	12,48
Одеська	51,6	14,2	14,07
Полтавська	49,9	6,8	6,97
Рівненська	85,6	18,0	10,73
Сумська	64,5	6,9	5,49
Тернопільська	79,3	13,5	8,66
Харківська	39,9	11,9	15,19
Херсонська	54,3	13,5	12,69
Хмельницька	88,6	20,5	11,81
Черкаська	33,6	11,0	16,75
Чернівецька	46,1	10,9	12,07
Чернігівська	56,2	8,5	7,75

5. ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА "ПОГОЛІВ'Я СВИНЕЙ"

	Поголів'я свиней, тис. голів	Гранична похиб- ка вибірки, тис. голів	Відносна стандар- тна похибка вибір- ки, %
Україна	2648,2	133,3	2,57
Вінницька	175,2	37,2	10,84
Волинська	192,6	31,4	8,31
Дніпропетровська	52,9	15,0	14,42
Донецька	29,0	9,2	16,22
Житомирська	92,7	16,9	9,31
Закарпатська	232,4	21,9	4,82
Запорізька	34,9	7,9	11,61
Івано-Франківська	117,2	25,1	10,93
Київська	114,9	24,1	10,69
Кіровоградська	74,9	16,7	11,37
Луганська	22,4	10,8	24,47
Львівська	158,9	22,5	7,24
Миколаївська	24,3	8,3	17,44
Одеська	89,1	32,9	18,83
Полтавська	115,6	27,5	12,15
Рівненська	258,7	32,4	6,39
Сумська	80,0	16,3	10,38
Тернопільська	186,1	40,0	10,98
Харківська	53,5	12,8	12,22
Херсонська	27,4	9,6	17,84
Хмельницька	186,6	73,4	20,05
Черкаська	166,1	33,9	10,41
Чернівецька	88,1	20,8	12,07
Чернігівська	74,7	19,1	13,02

6. КАТЕГОРІЇ НАДІЙНОСТІ ОЦІНОК ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ

	Площа землі домогос- подарств	Середній розмір площі землі домогос- подарства	Поголів'я великої рогатої худоби	Поголів'я корів	Поголів'я свиней
Україна	А	А	А	А	А
Вінницька	А	Б	Б	Б	В
Волинська	А	Б	Б	Б	Б
Дніпропетровська	В	В	Г	Г	В
Донецька	Б	В	Г	Г	Г
Житомирська	А	А	Б	Б	Б
Закарпатська	А	Б	Б	Б	А
Запорізька	Б	Г	Г	Г	В
Івано-Франківська	А	Б	Б	В	В
Київська	Б	Б	Б	Б	В
Кіровоградська	Б	В	Г	Г	В
Луганська	В	Г	Д	Д	Г
Львівська	А	Б	Б	Б	Б
Миколаївська	А	В	В	В	Г
Одеська	В	Д	В	В	Г
Полтавська	А	Б	Б	Б	В
Рівненська	Б	Б	В	В	Б
Сумська	А	Б	Б	Б	В
Тернопільська	А	А	Б	Б	В
Харківська	Б	Б	В	Г	В
Херсонська	Б	Б	В	В	Г
Хмельницька	А	Б	В	В	Г
Черкаська	Б	В	Г	Г	В
Чернівецька	А	Б	Б	В	В
Чернігівська	А	Б	Б	Б	В

7. КІЛЬКІСТЬ ВІДІБРАНИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА РІВНІ УЧАСТІ В ОБСТЕЖЕННІ

	Кількість відібраних домогосподарств	Рівень участі домогосподарств у обстеженні, %	
		незважений	зважений
Україна	28 236	94,2	96,7
Вінницька	1 488	96,8	98,6
Волинська	912	97,5	100,0
Дніпропетровська	1 242	92,1	93,6
Донецька	1 188	82,2	93,9
Житомирська	1 200	92,6	94,9
Закарпатська	950	98,6	96,8
Запорізька	1 350	94,4	98,2
Івано-Франківська	912	99,2	99,7
Київська	1 296	94,5	94,6
Кіровоградська	1 150	92,5	96,4
Луганська	1 134	86,5	92,1
Львівська	1 392	96,9	97,7
Миколаївська	1 008	97,2	98,7
Одеська	1 560	92,6	94,2
Полтавська	1 456	93,9	97,2
Рівненська	912	100,0	100,0
Сумська	960	93,4	95,9
Тернопільська	1 008	99,7	98,7
Харківська	1 566	88,8	92,1
Херсонська	1 566	99,0	99,3
Хмельницька	1 008	92,6	95,6
Черкаська	1 008	98,3	98,8
Чернівецька	720	96,4	98,1
Чернігівська	1 250	90,0	92,5